

Отримані результати аналізу видатків спеціального фонду в частині власних надходжень бюджетних установ за окремими галузями свідчать про схожу динаміку, що й у загальних сумах цих видатків. Проте є деякі відмінності. Якщо загальні суми у гривневому виразі мають постійну тенденцію до зростання, то для часток найвагоміших видатків в період 2013-2015 років має місце зниження з 83,94% до 72,76%. Проте у подальшому питома вага досліджуваних галузей знов повернулася до позначок вище 80%. Цілком зрозуміло, що тенденція зростання загальної суми видатків при зниженні видатків на одні види економічної діяльності пояснюється зростанням питомої ваги інших видів видатків. Дослідження таких даних вказує на коливання видатків та їхньої питомої ваги для таких галузей, як житлово-комунальне господарство, культура і мистецтво, фізична культура і спорт, будівництво та інші.

У підсумку можна зазначити таке. Виявлено і проілюстровано розбіжність при оцінюванні витрат бюджету у нестабільній національній валюті і у вільно конвертованій валюті. Дослідження також показало, що галузі освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, за якими проведені розрахунки, є найбільшими за питомою вагою у загальній сумі досліджуваних видатків і найдинамічнішими в останні роки. З певних причин, а саме змін в освітній сфері внаслідок проведення освітньої реформи, витрати безперервно зростають. Одним з провідних факторів такого становища є передача повноважень до місцевих органів влади. Щодо охорони здоров'я, то увага до цієї сфери впродовж багатьох десятиліть була недостатньою. Вивчення питання щодо зростання видатків на медичну сферу не свідчать про достатній рівень фінансування цієї галузі, натомість дають уяву про зростання уваги внаслідок проведення медичної реформи. Проблеми соціального забезпечення є загальновідомими і потребують приділення більшої уваги.

1. *Новікова О.Ф., Логачова Л.М. Особливості фінансування соціальної інфраструктури в процесі бюджетної децентралізації / О. Ф. Новікова, Л. М. Логачова // Економічний вісник Донбасу № 1(47), 2017. С. 4-12.* 2. *Онищенко С.В., Величко Ю.Є. Місцеві бюджети: проблеми їх наповнення та особливості використання в умовах бюджетної децентралізації / С.В. Онищенко, Ю.Є. Величко // Молодий вчений, № 5 (45), травень 2017. – С. 689-693.*

Алексєєв І.В., Мазур А.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

З метою покращення екологічної ситуації в Україні та світі загалом, нова Енергетична стратегія та Стратегія низьковуглецевого розвитку повинні базуватись зокрема і на розвитку таких напрямів, як окреслення відповідальності за екологічний стан держави, окремого регіону, населеного пункту, приватного виробництва тощо у контексті реформування банківської системи. З огляду на участь України у міжнародних угодах щодо зміни клімату та ратифікації Паризького договору сторін рамкової конвенції ООН зі зміни клімату затверджено Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020». Зокрема, у плані дій щодо впровадження положень Стратегії розроблено вектори руху реалізації реформ та програм розвитку держави, серед яких Програма розвитку малого та середнього бізнесу, реформа фінансового сектору, Програма збереження навколишнього природного середовища та інші.

Інвестиційні механізми Кіотського протоколу, а також стан та перспективи виконання міжнародних зобов'язань України в рамках Кіотського протоколу досліджувалися

вченими: О.А. Дячук, В.С. Буковинський і Н.А. Гусятинська, Т.М. Чорна, В.В. Якубовський, І.М. Лицур, О.В. Гребенюк.

Перехід України до моделі сталого розвитку економіки передбачає здійснення комплексу обґрунтованих та виважених управлінських рішень щодо побудови національної екологічної стратегії. В першу чергу, необхідним є вживання заходів щодо покращення екологічної ситуації в країні та виконання покладених на нас зобов'язань міжнародним співтовариством в рамках Кіотського протоколу та майбутнім введенням в дію Паризької угоди. Такі заходи повинні передбачати активізацію процесу переходу країни до використання відновлювальних джерел енергії. Важливим є переорієнтація країни з сировинно-орієнтованої до інноваційної економіки та відмова від займаної пасивної позиції, коли викиди парникових газів скорочуються не з огляду здійснюваних заходів по їх зниженню, а в силу обставин, що склалися. Іншим важливим питанням є налагодження дієвого механізму банківського кредитування з метою реалізації концепції сталого розвитку економіки шляхом, який ґрунтувався б на принципах прозорості та цільового характеру. Лише така політика сприятиме ефективному економічному та природному відтворенню країни та налагодженню співпраці з міжнародним співтовариством.

Екологічна відповідальність банків у сфері фінансування процесів сталого розвитку економіки передбачає концепцію екологічної політики банку щодо впливу надаваних банком продуктів на навколишнє середовище. Екологічна політика банку повинна включати систему методологічних та прикладних підходів до екологічного менеджменту та управління екологічними ризиками у кредитуванні. Екологічна політика банку у сфері розподілу ресурсів для стимулювання сталого розвитку економіки повинна включати два основні структурні компоненти.

Перший полягає в управлінні екологічними ризиками у сфері кредитування. Даний підхід передбачає участь банків у впровадженні системи заходів безпеки навколишнього середовища шляхом оцінювання свого кредитного портфеля, аналізування усіх проектів, що підлягають кредитуванню на предмет відповідності стандартам екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища, а також відмови у розгляді заявок на отримання кредиту проектам, які становлять потенційну загрозу для навколишнього середовища, та підприємствам, які займаються екологічно небезпечними видами діяльності. У контексті першого блоку екологічної політики банків необхідним є розроблення певних критеріїв відповідності принципам екологічної відповідальності. Для банків такі критерії передбачають розроблення концептуальних підходів до здійснення управління екологічними ризиками у кредитуванні, зокрема, визначення переліку видів діяльності, які не підлягають кредитуванню, та стандартів управління впливом кредитування на довкілля. З боку підприємств такі критерії передбачають розроблення відповідної документації щодо відповідності вимогам охорони та безпеки навколишнього середовища. Для забезпечення переходу країни до концепції сталого розвитку економіки, важливим є запровадження обов'язковості включення підприємствами такої документації до переліку документів для подання заявки на кредитування. Розроблення такого роду документації виокремило б відповідний новий етап у стадії науково-технічної підготовки виробництва підприємств.

Ще одним важливим структурним компонентом системи екологічного менеджменту банків є розвиток програм «зеленого фінансування». Такі програми передбачають надання кредитів на підвищення енергоефективності, використання альтернативних джерел енергії, впровадження екологічно чистих обладнання та послуг тощо. Такі програми «зеленого фінансування» можуть передбачати кредитування різного роду екологічних проектів, виробництва енергозберігаючих та екологічно чистих технологій, які є прибутковими, тим самим підвищуючи ефективність участі банків у їх фінансуванні. Окрім цього, слід розглянути також можливість участі банків у інвестуванні неприбуткових соціально-екологічних ініціатив об'єднаних територіальних громад, міст з

метою підвищення екологічної відповідальності банків та їх участі у налагодженні процесів сталого розвитку регіону зокрема та країни загалом.

Впровадження та реалізація пропонованих заходів забезпечить досягнення ключових показників та стратегічних індикаторів, що оцінюють хід виконання реформ та програм, передбачених Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020». Окрім цього, пропоновані рекомендації дадуть можливість чітко визначити межі екологічної відповідальності банків та підприємств у контексті розроблених Стратегією зон відповідальності влади, бізнесу та громадянського суспільства.

1. *Kyoto Protocol [Електронний ресурс] // The United Nations Framework Convention on Climate Change. – Доступний з : http://unfccc.int/kyoto_protocol/items/3145.php.* 2. *Огляд 20-ої Конференції Сторін Рамкової Конвенції ООН та Кіотського протоколу. Робоча Група неурядових екологічних організацій України з питань зміни клімату. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://climategroup.org.ua/wp-content/uploads/2007/02/Lima_conference_review.pdf.* 3. *Текст Рішення 21-ої Конференції Сторін та Паризької Угоди / Conference of the Parties Twenty-first session Paris, 30 November to 11 December 2015. Durban Platform for Enhanced Action (decision 1/CP.17) Adoption of a protocol, another legal instrument, or an agreed outcome with legal force under the Convention applicable to all Parties. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>.* 4. *Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ президента України від 12.01.2015 № 5/2015 // Урядовий кур'єр. - 2015. - №6 5. Guide to the Climate Change Negotiation Process. United Nations Framework Convention on Climate Change. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unfccc.int/not_assigned/b/items/2555.php.*

Бондарчук М.К.

Національний університет «Львівська політехніка»

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВИНИКНЕННЯ КРИЗ

Дослідження теоретико-методичних засад фінансово-кредитного регулювання інноваційного розвитку об'єднань підприємств (ОП) в умовах виникнення можливих кризових явищ вимагає вирішення таких задач:

- запропонувати тлумачення терміну інновації виробничо-господарської структури та окреслити напрями реалізації інновацій у ОП;
- визначити етапи реалізації інноваційних перетворень у об'єднаннях підприємств;
- обґрунтувати необхідність проведення санаційного дослідження інноваційного розвитку ОП.

Інновації, як правило, це значні капітало- та наукомісткі нововведення у розвиток основної продуктивної сили (людини), техніки, технології, науки, інформатики, предметів праці. Інновації можуть мати міжгалузевий характер, потребують значних ризикованих інвестицій, розвитку інфраструктури, а також всебічної підтримки зі сторони держави.

Для забезпечення ефективності діяльності ОП інновації відіграють як важливий управлінський інструмент. На нашу думку, інновації ОП – це не тільки технічні та технологічні розробки, але й нові товари, нові послуги фінансово-кредитного, страхового, інвестиційного, довірчого, лізингового характеру, нові сприятливі умови для клієнтів, включаючи ціни та інше, які дозволяють покращити діяльність таких інтегрованих об'єднань [1].